

Anotace

Jeden z největších problémů české metropole, stejně jako většiny velkých měst, je obrovský každodenní nápor z aglomerační oblasti, kdy statisíce lidí cestují do města za prací, do škol a za službami. Za deset let došlo ke ztrojnásobení počtu cest přes hranice Prahy. Bohužel velká většina cest je vykonána auty, modal split motorové dopravy totiž činí 79% ve prospěch aut, zatímco naopak Pražané využívají v daleko větší míře pro cesty veřejnou dopravu (59%). Jedním z nástrojů, jak snížit dopady obrovského nárůstu sídelní kaše v okolí Prahy je větší rozvoj železniční dopravy pro cesty do města. Větší počet cest do metropole se promítá i do neustále rostoucího počtu cestujících na železnici. Avšak kapacita železničních tratí v železničním uzlu Praha naráží na své limity právě z důvodu rostoucí poptávky nejen v příměstské dopravě, ale i dálkové dopravě. Proto Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy zpracoval v roce 2018 návrh Strategie rozvoje metropolitní železnice v Praze a Rada města ji schválila jako závazný dokument.

Strategie rozvoje pražské metropolitní železnice je koncepčním dokumentem shrnujícím představu města o rozvoji železnice v Praze. Dokument stanovuje základní cíle a požadavky Prahy na rozvoj železniční dopravy a infrastruktury, vycházejí ze Strategického plánu. V první části strategie definuje obecné cíle a požadavky na rozvoj železnice, v druhé části v „kartách železničních tratí“ popisuje konkrétní infrastrukturní a provozní požadavky města. Cíle a opatření, které jsou popsány dále ve strategii, zlepšují atraktivitu železnice, kterou považuje město za velmi perspektivní druh dopravy a na ní staví rozvoj udržitelné mobility centra metropolitního regionu i státu. Hlavní teze této strategie jsou následující:

- současná železniční síť trpí nedostatkem kapacity, který na většině tratí znemožňuje další rozvoj všech segmentů dopravy → je nutné zahájit proces zvyšování kapacity stávající konvenční sítě i výstavbu nových vysokorychlostních tratí
- městská a příměstská železnice je páteří Pražské integrované dopravy, zvyšuje její atraktivitu a v Praze odlehčuje přetíženou veřejnou dopravu v centru města → bez nové kapacity na železnici ji v klíčových směrech již nelze dále rozvíjet
- atraktivní dálková železniční doprava snižuje tlak na využívání automobilů a tím i snižuje její intenzity v Praze, jakožto centra celého státu a významné křižovatce cest dálkové dopravy → atraktivní spojení Prahy se světem zvyšuje potenciál města
- hl. m. Praha podporuje výstavbu nových vysokorychlostních tratí, které zatraktivní dálkovou železniční dopravu → zajistí také novou kapacitu pro městskou, příměstskou i nákladní dopravu
- nedostatek železničních zastávek způsobuje chybějící přestupní vazby na ostatní dopravu a chybějící obsluhu významných lokalit v Praze → jsou navrženy nové zastávky, u nichž je přínos vyšší než snížení kapacity tratě i cestovní rychlosti
- součástí je spolupráce mezi automobilovou a veřejnou dopravou → vybudování parkovišť P+R a B+R na železničních stanicích a zastávkách
- nákladní doprava je nedílnou součástí železniční dopravy, která snižuje intenzitu silniční automobilové dopravy → pro její další rozvoj je nutné zajistit kapacitu železnice i užší napojení do zásobování města
- řešení problému nedostatečné kapacity na některých tratích → je navrhováno zvýšení počtu tratěvých kolejí či její elektrizace a rozšíření některých železničních stanic

- pro zvýšení kapacity centra města → jsou navrženy nové železniční tunely pro městskou a příměstskou železnici pod centrem města tzv. Metro S (též známe jako Nové spojení II)